

Μια στιγμή του Πάσχα - 4ο Μέρος

/ [Πεμπτουσία](#)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

«Μετά την απομάκρυνση μου (από, του Θεού) μετανόησα και όταν έφθασα εις την γνώσιν, αισθάνθηκα εντροπή, βαθιά εντροπή, διότι πλήρωσα της νεότητας μου την αισχύνη». (Ιερ. 38, 18)

Οι ανακριτικές αρχές συνεκαλέσανε ιατρικό συμβούλιο για να πιστοποιήσουν τι συμβαίνει! Μήπως τρελάθηκε; Μήπως κάποια παράκρουσης δια νοητική; Μήπως ακόμη υποκρίνεται με έντεχνο τρόπο για να αποφύγει την κρεμάλα που οπωσδήποτε τον περιμένει;

Οι ιατροί, διακεκριμένοι ψυχολόγοι και νευρολόγοι όπως ο περίφημος νευρολόγος της Πετροπολέως Ζηνόβιος Τζάλσκωφ και ο ψυχίατρος του Κιέβου Συμεών Γκλαβίτσκι, που περαστικοί και οι δύο από την περιοχή, εκλήθησαν να εξετάσουν τον Θωμά, απεφάνθησαν ομοφώνως ότι ο κακούργος δεν υποκρίνεται αλλά πραγματικά έχει πάθει πλήρη αμαύρωσιν της διανοίας με έντονα τα φαινόμενα μιας ψυχικής μεταβολής επί τα βελτίω.

Ο άνθρωπος που βύθισε σαν κτήνος το μαχαίρι του ολέθρου στις καρδιές πολλών

αθών υπάρξεων, τώρα βαδίζει τον δρόμο του λυτρωμού του και της ψυχικής του αναγεννήσεως.

Μεταξύ των μεγάλων προσωπικοτήτων που επεσκέφθησαν το άγριο θηρίο των Ουραλίων το οποίο τώρα βρίσκεται στα χέρια της Δικαιοσύνης, ήταν και ο αρχιεπίσκοπος Κιέβου και Γαλικίας Πιτχρίμ, ένας σοφός και αληθινά μεγάλος Ιεράρχης της Ορθοδοξίας, όστις με την διακρίνουσα σοβαρότητα του είπε μόλις βγήκε από το κελί του Λυκοθωμά και ενώ τα μάτια του βούρκωναν και τα χείλη του έτρεμαν από συγκίνηση:

«Ούτε τρελός, ούτε ψυχοπαθής, ούτε και υποκρίνεται, όπως νομίζετε κύριοι! Ο Θωμάς Ρυζκώφ, αναγεννήθηκε με την Χάριν του Παναγίου Πνεύματος όπως τόσοι και τόσοι αμαρτωλοί της ζωής! Είναι ένα από τα πολλά θαύματα και αυτός του καλού μας Χριστού! Δεν μπορεί να συμβαίνει αλλιώς! Μόλις με είδε και μόνον που μπήκα στο θλιβερό κελί του σύρθηκε με τα γόνατα για να έλθει κοντά μου, όχι για να μου επιτεθεί, αλλά για να μου ασπασθεί με τρυφεράδα μικρού παιδιού το χέρι και να μου πει με την μεγαλύτερη συγκίνηση που άκουσα ποτέ στην ζωή μου το, «Κριστός Βοσκρές».

Πιστεύω λοιπόν, πρόσθεσε ο υπέροχος εκείνος Ιεράρχης, ότι μάλλον προηγουμένως ήταν παράφρων και εκτός εαυτού και όχι τώρα! Τώρα «εις εαυτόν ελθών», την συγγνώμη του Θεού ζητεί και την δική μας την βοήθεια διά να γίνει ένας νέος άνθρωπος. Διαβεβαιώ τους πάντας ότι είναι αυτός απηλλαγμένος πλέον πάσης επιρροής του δαίμονος διά τούτο και με εγγύηση την αρχιερατική μου αξιοπρέπεια ζητώ να τύχη της πλήρους συγγνώμης εκ μέρους πάντων ημών, και της αφέσεως των αμαρτιών παρά της Εκκλησίας ημών».

Και φεύγοντας για να μπει στην άμαξα του που τον περίμενε, ο καλοκάγαθος και σεβάσμιος Ιεράρχης κτύπησε πατρικά τον διευθυντή των φυλακών που με σεβασμό και λεπτότητα τον συνόδευσε μέχρι την έξοδο του γραφείου και του είπε: «Ποτέ μη το λησμονήσετε αγαπητέ μου φίλε! Ο Θωμάς νεκρός ην και άνεζησε, απολωλός ην και ευρέθη! ήλθε ο υιός του ανθρώπου ζητείσαι και σώσαι το απολωλός»...

Αλλά επειδή, «Σκληρός ο νόμος, αλλά νόμος», οι αστυνομικοί ετοίμασαν την δικογραφία του Θωμά, ογκωδέστατη και ανατριχιαστική στο περιεχόμενο της για να δικαστή λίαν συντόμως! Αλλά η γέννησης του Τσάρεβιτς, του διαδόχου του θρόνου, για την οποίαν ο μεγαλόψυχος τσάρος Νικόλαος ο Α΄ παρεχώρησε γενική αμνηστία, χαρίζει και στον Θωμά την ελευθερία του την οποίαν ούτε ζήτησε, ούτε και τον εντυπωσίασε.

Αλλά βγαίνοντας από την φυλακήν υποκλίνεται συνεχώς μέχρι το έδαφος προς όλους και με το «Κριστός Βοσκρές» τους αποχαιρετά.

Ο Θωμάς τώρα είναι ελεύθερος μεταξύ των ελευθέρων ανθρώπων! Αλλά λόγω του βεβαρημένου παρελθόντος του, έπρεπε κάποιος να εγγυηθεί για την ειρηνική και έντιμο διαβίωση του μεταξύ των πολιτών της κοινωνίας.

Ο καλός αρχιεπίσκοπος Πιτιρίμ προθύμως έδωκεν την αρχιερατική του εγγύηση προς τούτο, ενώ ο επιθεωρητής των φυλακών Ιβάν Ραμπουλόσκυ ανέθετε στον γηραιόν και πεπειραμένο υπαξιωματικό, Ιωάναθαν Λβώφ, να τον επιβλέπει κατά την καθημερινή του ζωήν.

Τούτο ήτο πολύ εύκολο! Γιατί τώρα πια, ο Θωμάς γεμάτος Φως Χριστού, γεμάτος Θεία καλοσύνη, από τρομερός κακούργος και ληστής, είχε γίνει ηρεμότερος και από το πιο άκακο παιδάκι.

Δούλευε, δούλευε πρόθυμα και την πιο βαριά δουλειά! Ποτέ δεν γύρευε τίποτε και ούτε συμφωνούσε ποτέ αμοιβή! Κανένα δεν ενοχλούσε! Κανένα δεν άφησε χωρίς να εξυπηρετεί με καλοσύνη. Μόλις έβλεπε άνθρωπον φορτωμένο, πρόθυμα άφηνε την δουλειά του για να τρέξει και τον ξεκούραση μέχρι το σπίτι του, υποκλινόμενος μάλιστα μόλις άφηνε τα ψώνια με ευγένεια χωρίς να περιμένει τίποτε.

Αλλού πάλι έβλεπε την γερόντισσα να επιστρέφει από το παζάρι με πράγματα και έτρεχε χαρούμενος και πρόθυμος να την ξεκούραση, ενώ εκείνη έβγαζε χίλιες ευχές από το στόμα της για τον Θωμά.

Και μόνον αυτό! Όπου πέθαινε κανένας φτωχός, ο Θωμάς αυτόκλητος νεκροπομπός ήταν παρών για να βοηθήσει.

Να σηκώσει τον νεκρό, ν' άνοιξη τον τάφο, να τον θάψει και να προσφέρει μάλιστα και κάτι από το μεροκάματο του στα υπόλοιπα μέλη της πτωχής και πενθούσης ή απορφανισθείσης οικογενείας.

Είναι τόση η προθυμία, η καλοσύνη και η υπομονή του στις προσβολές και χυδαίες εκφράσεις των κακών, ώστε γρήγορα όλος ο κόσμος στην πόλιν και την περιφέρεια, αρχίζουν να ξεχνούν το παρελθόν του και την προσβλητική προσφώνηση «Λυκοθωμά» και αντί αυτής όλοι τώρα με αγάπη τον φωνάζουν: «ΚΑΛΟΘΩΜΑ».

Τα χρόνια εκείνα λόγω ελλείψεως φαρμακευτικής περιθάλψεως, οι επιδημίες ήταν συχνές! Κάποτε ένα φλογερό αληθινά καλοκαίρι, έπεσε φοβερή χολέρα.

Ο κόσμος αποδεκατίζονταν από την επάρατη εκείνη αρρώστια με τόση γρηγοράδα ώστε δεν προλάβαιναν να θάπτουν τους νεκρούς. Δεν υπήρχε σπίτι, στο άλλοτε χαρούμενο και ζωηρό Τοβόλσκυ, χωρίς να εχη βγάλει ένα - δύο νεκρούς και στο κρεβάτι του πόνου πολλούς βαριά αρρώστους, που σπάραζαν από τους πόνους, τους εμετούς και την αγωνία. Και όλοι αυτοί έμεναν αβοήθητοι γιατί υπήρχε κίνδυνος μεταδόσεως της αρρώστιας.

Και αν υπήρχε κάποιος που είχε προσβληθεί κά πως ελαφρότερα και ήταν όρθιος, που να τολμήσει να πλησιάσει τον βαριά άρρωστο, αφού ο φόβος της υποτροπής και χειροτερεύσεως, αλλά και το αυτοσυντήρητο, τον έκαμε να φαίνεται απαθής και να φεύγει μίλια μακριά από τον πυρακτωμένο άρρωστο. Και τότε το θέαμα ήταν σπαρακτικώτατον!

Έβλεπε κανείς αρρώστους στο κρεβάτι του πόνου, μόνους, εγκαταλελειμμένους

παρά πάντων, που κατέβαλαν ύστατες προσπάθειες για να φωνάξουν: «Ε! Σεις που περνάτε απ' έξω, για την αγάπη του Θεού, αδέρφια μου, ελάτε να μου δώσετε λίγο νερό γιατί σβήνω!»...

Μα οι περαστικοί – αυτοί οι ελάχιστοι – έτρεχαν βιαστικοί να φύγουν, λες και τους κυνηγούσε η χολέρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

«Δεύτε οι ευλογημένοι τον Πατρός μου... επείνασα και εδώκατέ μοι φαγείν, εδίψησα και εποτίσατέ με, ξένος ήμην και σνηγάγετέ με, γυμνός και περιεβάλετέ με, ησθένησα και επεσκεψασθέ με, εν φυλακή ήμην και ήλθατε προς με». (Ματθ. κε' 35)

Μέσα σ' αυτήν την κόλασιν της απογνώσεως και της φρίκης, μόνον ένας άνθρωπος παραμένει ατάραχος και με στοργή μικρομάννας προς όλους και τρέχει παντού πρόθυμα να δώσει χείρα βοηθείας.

Είναι ο Θωμάς Ρυζκώφ! Δεν αφήνει σπίτι χωρίς να τρέξει για να δείξει πόσα μπορεί να κάμει μια καρδιά που κρύβει μέσα της τον Χριστόν μία «τελεία αγάπη», η εν Χριστώ αγάπη, ήτις «έξω βάλλει τον φόβον», όπως θαυμάσια τονίζει ο αγαπημένος μαθητής της αγάπης ο Ιωάννης ο Θεολόγος. Και αυτό είναι αληθέστατο: Όποιος αγαπά πραγματικά, χριστιανικά, δεν φοβείται τίποτε στην ζωήν του.

Ο πλημμυρισμένος από Χριστόν έχει την δύναμιν ολόκληρα βουνά να μετακινεί, που πολλές φορές σαν βουνά θεόρατα και φραγμοί τεράστιοι εμποδίζουν τον δρόμο της αγάπης. Εκείνος που αληθινά αγαπά μπορεί να μετακινεί τα βουνά αυτά για να πραγματοποιεί έργα δυνατά και να εκδηλώνει αισθήματα που προκαλούν το θάμβος και την κατάπληξιν και που παραμένουν αθάνατα παραδείγματα στις επιγινόμενες γενεές των ανθρώπων.

Και ο καλός πια Θωμάς, μέσα στην πόλιν του Τοβόλσκυ θα μείνει μια ιστορία ζώσης αγάπης! Ένας θρύλος που θα θυμίζει θεϊκή θυσία! Θα γίνει το ωραιότερο και συγκινητικότερο τραγούδι υπεροχών χριστιανικών αισθημάτων προς τον πλησίον μας, τον οποίον την ώρα του πόνου και της μονώσεώς του τον πλησιάζει για να τον ανακούφιση...

Γιατί την ώρα εκείνη το καλό και η αγάπη εκδηλώνεται προς αυτό το ίδιο το Πρόσωπον του Θεανθρώπου όπως μας διαβεβαίωσε το ίδιο το αλάνθαστο στόμα του γλυκύτατου Διδασκάλου της Αγάπης: «Αμήν γαρ λέγω υμίν, εφ' όσον εποιήσατε ενί τούτων των αδελφών μου των ελαχίστων, εμοί εποιήσατε» (Ματθ. κε' 40).

Και είναι μεγάλο πράγμα, υπέροχος ηρωισμός, αληθινή ανθρωπιά να μπορεί κανείς, όταν κάποιος πάσχει, να απλώνεις το χέρι σου με στοργή και συμπόνια για να του προσφέρεις το νερό της παρηγοριάς σου και το μανδήλι της στοργής σου για να του σφογγίσης τα καυτερά δάκρυα της μονώσεώς και της αρρώστιας του.

Και μέσα στον γογγυσμό των πονεμένων και άρρωστων, μέσα στον καθολικό

εκείνον γογγυσμό, από την χολέρα και το θανατικό, παρήγορη, τρυφερή και στοργική υψώνεται η φωνή του καλό-Θωμά: «Κριστός Βοσκρές!» Έρχομαι! Έρχομαι αδελφούλη μου! Εγώ, εγώ, εγώ είμαι ο Θωμάς! Θα σου δώσω «ό,τι και αν θέλεις»... και ανασκουμπώνεται ο Θωμάς και προσφέρει ότι μπορεί. Στον έναν πετσέτες βρεγμένες με ξύδια και παγωμένα νερά! Στον άλλον αλλάζει τα σεντόνια και τα σκεπάσματα του! Στον πιο πέρα κάνει εντριβές με φάρμακα και αλλού κάμει αέρα σε φλογισμένα μέτωπα... Αυτός ν' αλλάξει μόνος του τους αρρώστους! Αυτός να τους καθαρίση! Αυτός να περιποιηθεί τα εγκαταλελειμμένα σπίτια και να μαζέψει τα παιδιά τα ορφανά. Ακόμη αυτός να τρέξει να ταΐσει τα ζώα τους που πεινασμένα και άρρωστα και αυτά φώναζαν δυνατά και έδιναν ένα ανατριχιαστικό τόνο στο όλο πένθιμο περιβάλλον της πόλεως, λες και αυτά καταλάβαιναν το κακό που έπεσε σ' αυτήν.

Η λέξης «θαύματα» δεν μπορεί να αποδώσει τα όσα με τόση προθυμία και χριστιανικό ηρωισμό επιτελεί ο Θωμάς! Όλοι, μα όλοι μένουν άφωνοι και κατάπληκτοι μπροστά στο σωτήριο έργο του! Και το καταπληκτικότερο όλων! Ο Θωμάς πλησιάζει άφοβα και περιποιείται τους βαριά άρρωστους!

Και όμως, τόσον και περισσότερο γίνεται υγιέστερος, τόσον και περισσότερο γίνεται θαλερώτερος και ισχυρότερος! Και είναι αλήθεια πως «τοις αγαπώσι τον Θεόν πάντα συνεργεί εις αγαθόν».

Το γνωρίζομεν αυτό και η πείρα των ανθρωπίνων πραγμάτων μας το βεβαιώνει απόλυτα. Κάθε άνθρωπος που εργάζεται το καλό εμπνεόμενος από το φωτεινό παράδειγμα του αναστάντος Χριστού, ποτέ δεν χάθηκε! Ποτέ δεν τον άφησε η Χάρις του Χριστού! Γι' αυτό και ο Θωμάς μένει απείραχτος από την φοβερή αρρώστια που μαστίζει τον τόπον γιατί έχει περιχαράκωμά του, την ευλογία και την προστασία του παντοδυνάμου αναστάντος Θεού και Λυτρωτού.

Τόση είναι η ευλογία του Θεού που υπάρχει τώρα στο Θωμά, ώστε να συμβαίνει τούτο το καταπληκτικό και ανεξήγητο: Όταν ατέλειωτες νύχτες καθισμένος στο προσκέφαλο διαφόρων αρρώστων βαριάς μορφής, είχε να λέει με τον δικό του τρόπον, κάτι από την αγάπη και την ευσπλαχνία του Θεού, προς κάθε μετανοιωμένο αμαρτωλό, οι ασθενείς κα τά τα ξημερώματα, λες, από κάποιο άορατο χέρι θεραπευτούν, ξυπνούσαν απύρετοι ευδιάθετοι και με δάκρυα στα μάτια φιλούσαν τα ευεργετικά, τα φιλόφθωπα και ακούραστα χέρια του Θωμά.

Επί τέλους! Μόλις παρουσιάστηκαν τα πρώτα φθινοπωρινά κρύα η επιδημία υπεχώρησε και οι Αρχές της πόλεως θέλησαν να ανταμείψουν επάξια τον ήρωα αυτόν της αγάπης, τον άγγελον αυτόν παρηγοριάς, τον Θωμά, που με τόσον αλτρουισμών και αυτοθυσία στάθηκε στο πλευρό των αρρώστων της πόλεως! Μα όσοι δουλεύουν αληθινά για την ψυχή τους και πιστεύουν πως τέρμα των επί γης ευγενών αγώνων τους, δεν είναι ο ψυχρός και άχαρος τάφος, αλλά τα μεγαλεία της ουρανού μακαριότητας και ακόμη ότι: «Μακάριοι οι εν Κυρίω

αποθνήσκοντες... τα γαρ έργα αυτών ακολουθεί μετ' αυτών», δεν περιμένουν, εκ του κόσμου τιμές και δόξες ανθρώπινες και μάταιες, για όσα πράττουν σε τούτον εδώ τον κόσμο.

Γι' αυτό και ο Θωμάς αποποιείται με ειλικρινή ταπεινοφροσύνη κάθε τιμητική διάκριση που θέλουν να του δώσουν. Το μόνον που παρακαλεί είναι να του επιτρέψουν να πάει στο πανάρχαιο μοναστήρι της Πρέσναγια Μαρία (της Παναγίας) για να περάσει λίγες ημέρες στην ομορφιά και στην γαλήνη του! Η επιθυμία του Θωμά πρόθυμα και καλόγνωμα γίνεται παρά πάντων αποδεκτή και του παραχωρούν δυο γερά άλογα που τα φορτώνουν οι γυναίκες και οι άνδρες με αφιερώματα και «τάματα» και τον συνοδεύουν μέχρι έξω της πόλεως. Με δάκρυα θερμά και συγκίνηση μεγάλη κατευοδώνουν τον μεγάλο ευεργέτη τους, όλοι ανεξαιρέτως! Και ο Θωμάς με το δεξί του χέρι στην καρδιά συνεχώς υποκλίνεται, δεξιά και αριστερά και με χαμόγελο τους λέει:

«Κριστός Βοσκρές! Κριστός Βοσκρές!»